

Het militair domein vandaag

Het militair domein, met zijn gebouwen en bunkers, ligt er al jaren verlaten bij. De natuur kon er zijn gang gaan waardoor dieren en planten floreerden. Er heerst nu een grote rust.

GESCHIEDENIS

De militaire basis werd gebouwd in de jaren '50-'60 om wapens op te slaan voor de NAVO. In 1961 namen de Duitsers ze in gebruik om tijdens de Koude Oorlog de westerse verdediging te versterken. In de basis werd munitie opgeslagen, hersteld en gekeurd. Er werkten niet alleen Duitse soldaten, maar ook Belgische werknemers waarvan 183 Arendonkenaars in 1976. Na de Koude Oorlog verloor de basis haar nut en in 1997 sloot ze haar deuren.

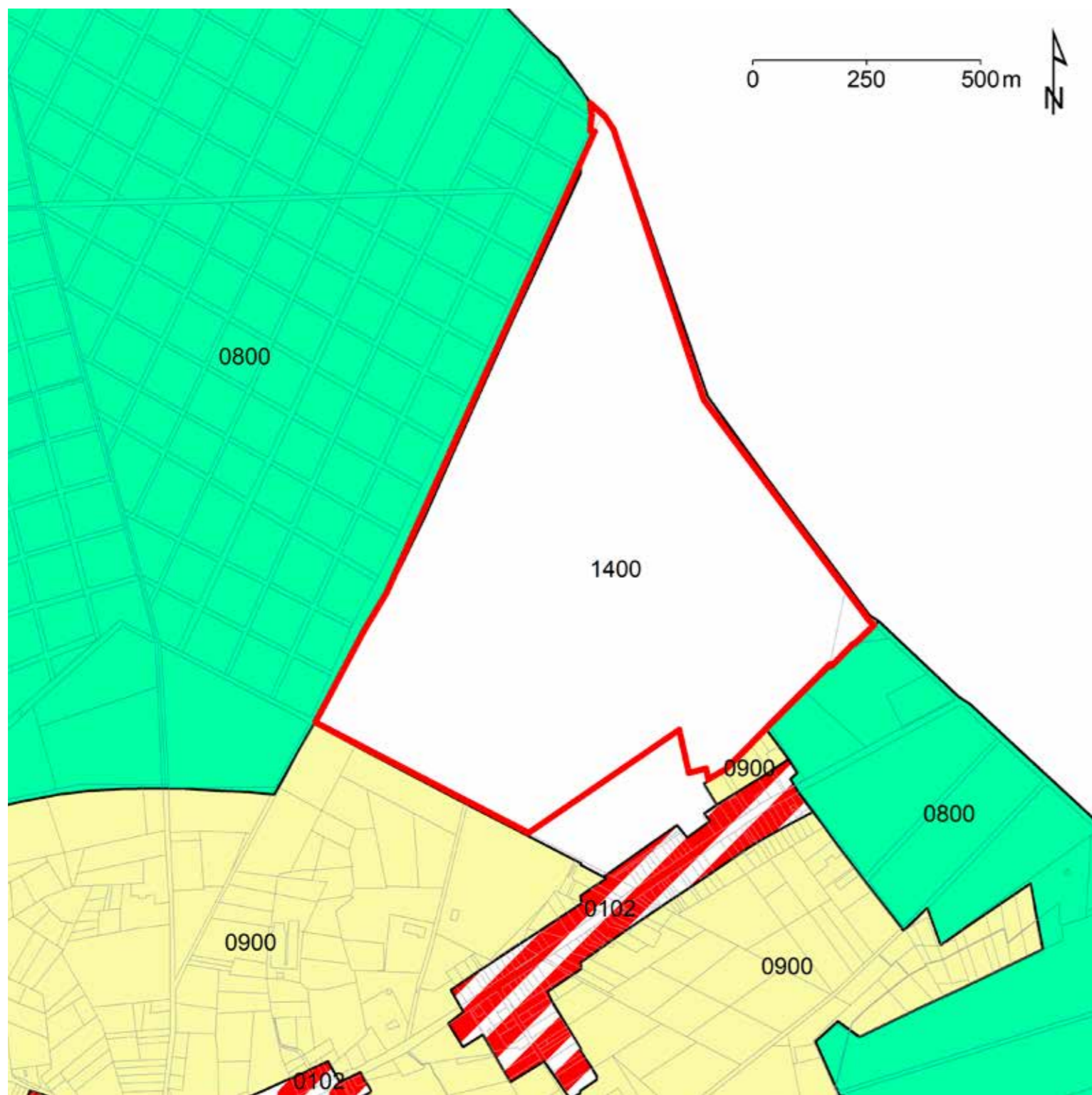

INFRASTRUCTUUR

Het militair domein bestaat uit 83 bunkers en verschillende militaire gebouwen, zoals een kazerne. Opvallend: de bunkers werden met bomen beplant zodat ze voor de vijand niet zichtbaar zouden zijn vanuit de lucht.

Het gewestplan

Het gewestplan bepaalt de bestemming van gebieden en daarmee ook de stedenbouwkundige voorschriften volgens dewelke je er vergunningen kunt aanvragen. De huidige bestemming is 'militair domein'. Defensie gebruikt het gebied al jaren niet meer dus die bestemming komt niet meer overeen met de realiteit.

Legende

- plancontour
- grondkleur
- 0102 - woongebieden met landelijk karakter
- 0401 - gebieden voor dagrecreatie
- 0800 - bosgebieden
- 0900 - agrarische gebieden
- 1400 - militaire gebieden

Toekomst militair domein

WAT WILLEN WE DOEN?

- ▶ In het gewestplan de bestemming 'militair domein' en de bijhorende stedenbouwkundige voorschriften schrappen
- ▶ Aanduiden als natuurgebied en recreatiegebied

HOE GAAN WE DAT DOEN?

Door het opmaken van een Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan of PRUP met volgende doelstellingen:

1. RECREATIEVE ONTSLUITING VAN HET GEBIED VOORZIEN

Nieuwe routes voor fietsers en wandelaars, afgestemd op het wandel- en fietsnetwerk in de omgeving en op de draagkracht van de aanwezige natuur.

2. LAAGDYNAMISCHE VERBLIJFSRECREATIE MOGELIJK MAKEN

Logeren in een tiental bunkers, afgestemd op de draagkracht van de aanwezige natuur.

3. DE NATUURWAARDE VAN HET DOMEIN BEHOUDEN EN VERSTERKEN

De natuur kon er de afgelopen jaren zijn gang gaan waardoor dieren en planten floreerden. We willen die natuurwaarde versterken door verbindingen met omliggende natuurgebieden te voorzien.

PRUP Militair domein Arendonk

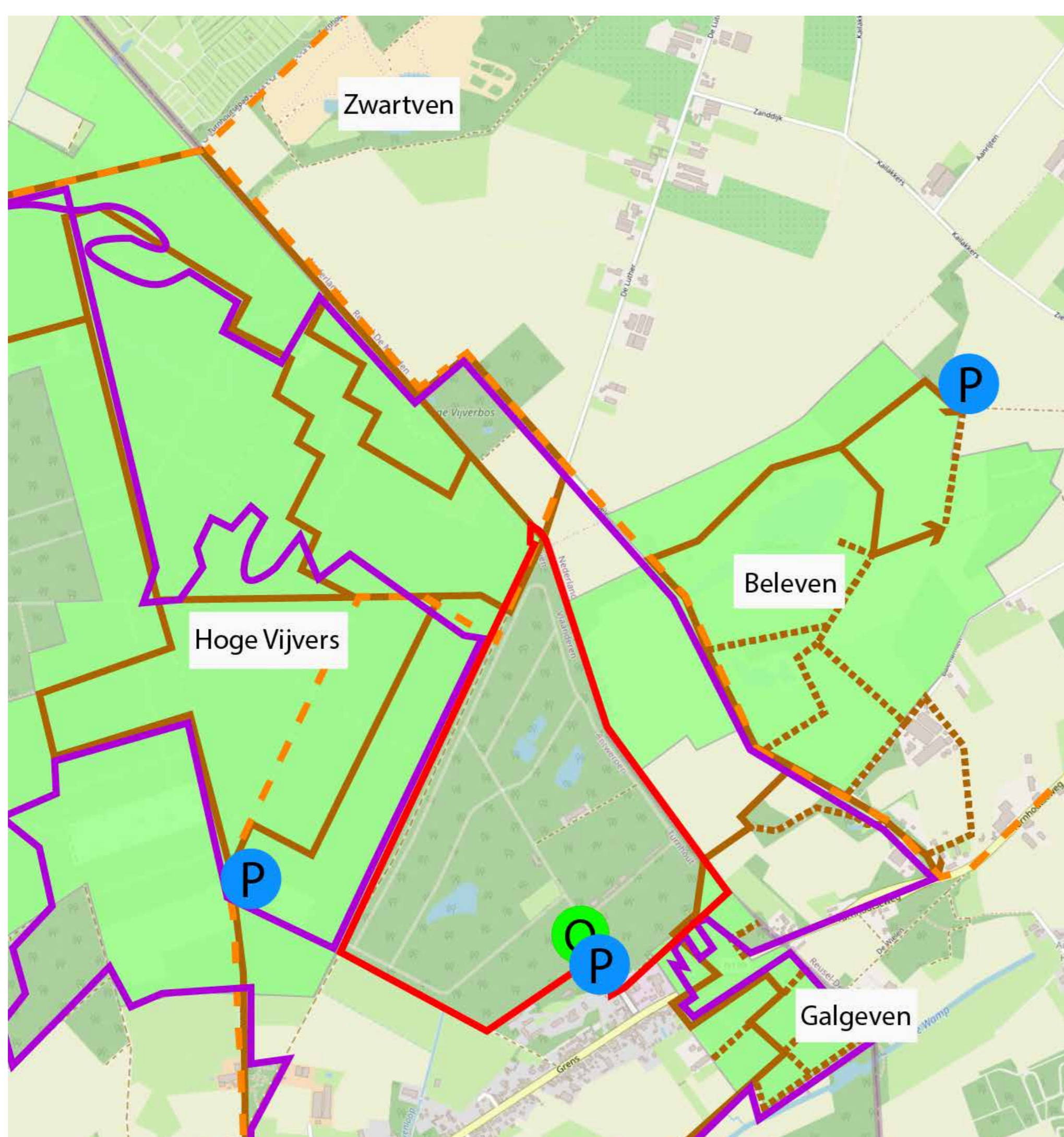
DOELSTELLING 1

RECREATIEVE ONTSLUITING VOORZIEN

Rond het plangebied lopen wandel-, fiets- en mountainbikeroutes. We onderzoeken de mogelijkheden om die door het militair domein met elkaar te verbinden.

RANDVOORWAARDEN:

- Aansluiten op bestaande routes
- Aandacht voor de draagkracht van de aanwezige natuur

Legende	
- Aansluitingen	
	bestaand fietsknooppuntennetwerk
	bestaand mountainbike netwerk
	bestaand wandelknooppuntennetwerk
	bestaand wandelnetwerk
- Ontsluitingen	
	bestaand onthaal
	bestaande parking

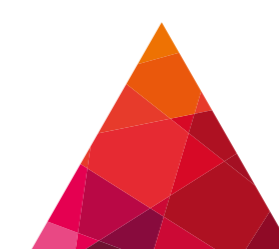

DOELSTELLING 2 LAAGDYNAMISCHE VERBLIJFSRECREATIE MOGELIJK MAKEN

De bunkers en het domein zijn uniek erfgoed. We stellen voor om in een tiental bunkers overnachtingen mogelijk te maken. Zo hergebruiken we bestaande infrastructuur en kan het erfgoed uit de Koude Oorlog op een originele manier beleefd worden.

RANDVOORWAARDEN:

- Kleinschaligheid want grote overnachtingsmogelijkheden zoals een hotel of camping hebben teveel impact op de omgeving (natuurverstoring, grote verkeersstroom, groot aantal gasten dat permanent in het gebied aanwezig is,...)
- Beperkte uitrustingsgraad: sobere, zelfvoorzienende units of met beperkte aansluiting op nutsvoorzieningen
- Aandacht voor de draagkracht van de aanwezige natuur

Provincie
Antwerpen

PRUP Militair domein Arendonk

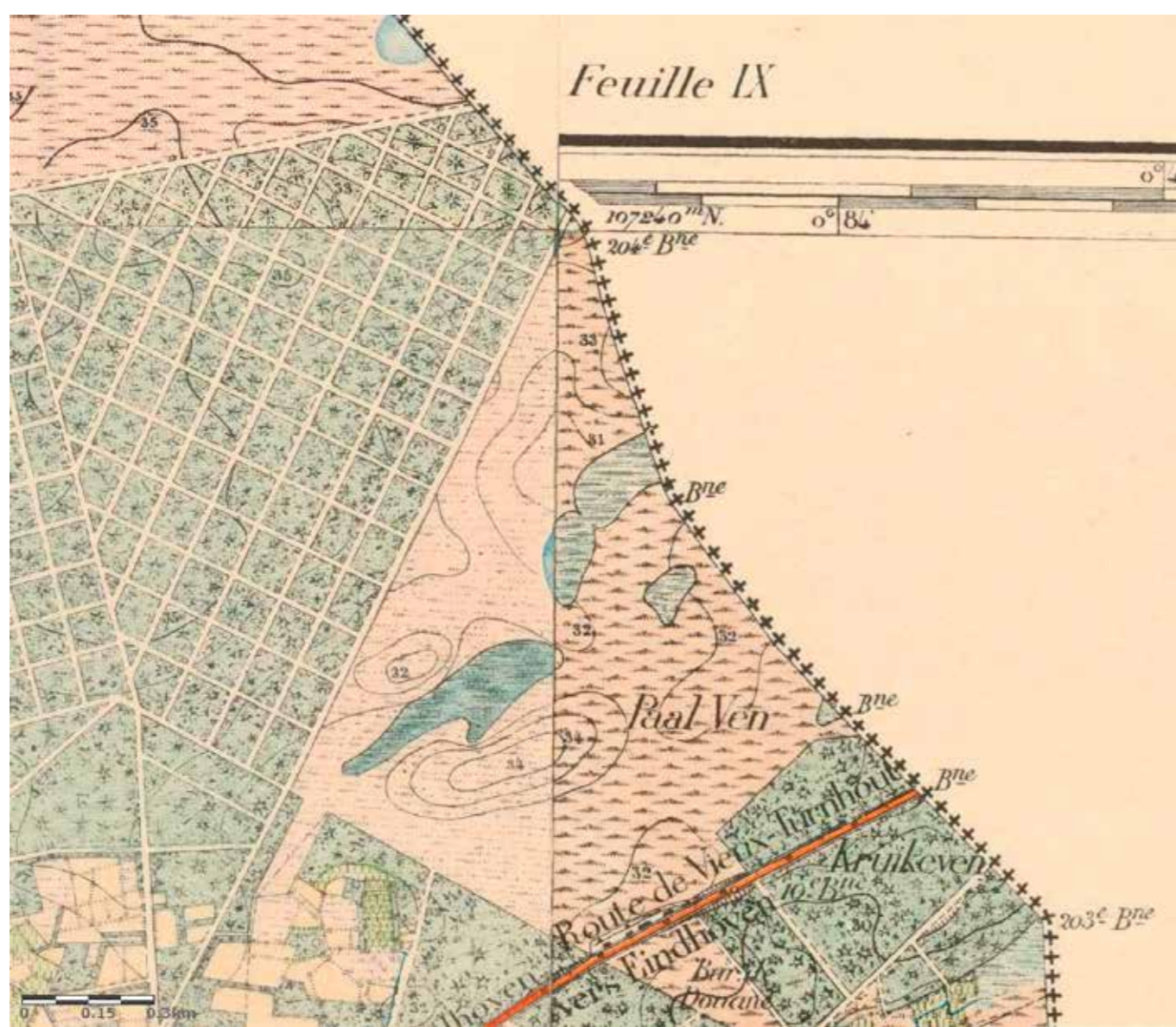

DOELSTELLING 3: DE NATUURWAARDE VAN HET DOMEIN BEHOUDEN EN VERSTERKEN

Doordat het militair domein jarenlang niet toegankelijk was, heeft de natuur zich er sterk ontwikkeld. Er is veel waardevolle fauna en flora te vinden, zoals vleermuizen, de rugstreeppad en de zwarte specht. Ook de vennen hebben zich er ontwikkeld tot unieke biotopen.

RANDVOORWAARDEN:

- In enkele bunkers huizen vleermuizen dus de rust moet er bewaard worden.
- De drie vennen maken deel uit van een historische venstructuur en kennen een hoge natuurwaarde. Ook hier is rust gewenst.
- Het militair domein ligt tussen verschillende natuurgebieden en fungeert als ecopassage voor de fauna tussen deze gebieden.

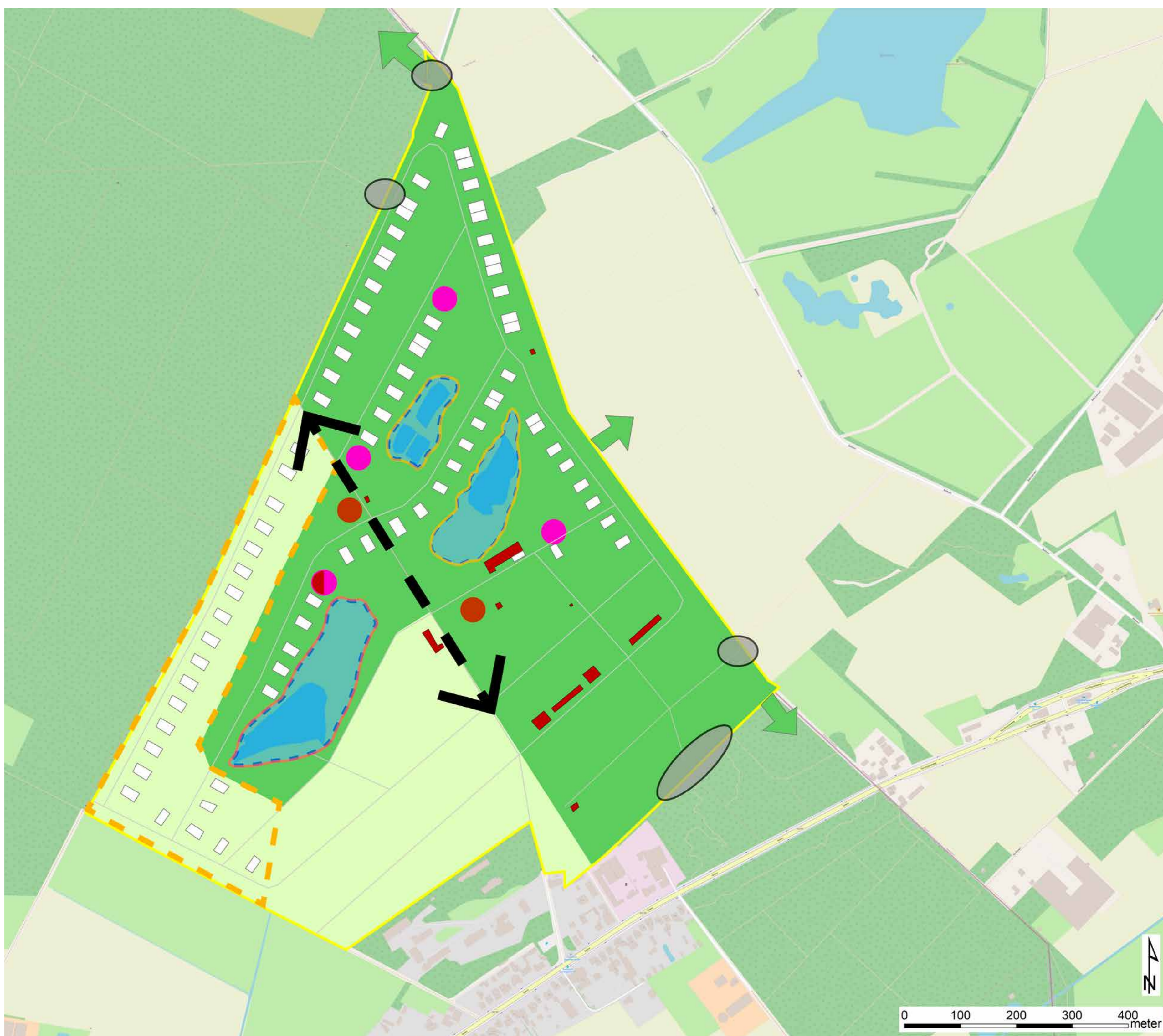
Deze kaart van het Nationaal Geografisch Instituut dateert van 1904. Ze toont hoe het militair domein eruit zag voor het door Defensie in gebruik werd genomen. Het bestond uit heidegebied en vennen die oorspronkelijk veel groter waren. De bossen van natuurgebieden Hoge Vijvers en Galgeven waren al aanwezig. Verder herkennen we de wegen Grens en Mierdseweg.

PRUP Militair domein Arendonk

SAMENVATTING

Op basis van onderzoek stellen experts het volgende voor:

↔ Centrale passage

□ Bunker

⊞ Onderzoekszone voor verblijfsbunkers

■ Ecopassage

○ Aanknopingspunt recreatief netwerk

■ Vennen

■ Buffer rond zeer waardevolle vennen

■ Buffer rond waardevolle vennen

● Bunker met aanwezigheid
ingekorven vleermuis

● Specifiek ingerichte bunker met
hoge concentratie aan vleermuizen

■ Militair gebouw

Onderzoek milieueffecten

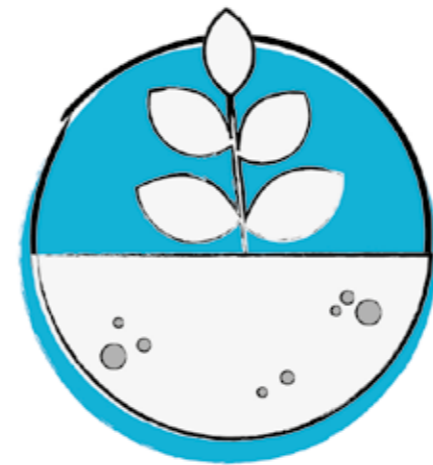
Onafhankelijke experts onderzoeken welk effect het natuurgebied en de recreatie zouden hebben op zaken als mobiliteit, bodem, biodiversiteit, lucht, water, geluid, erfgoed en omgeving. Hun bevindingen kan je later lezen in de plan-MER (MilieuEffectenRapportage).

EEN GREEP UIT HET ONDERZOEK

BIODIVERSITEIT

Recreatie kan de natuur verstoren en tegelijkertijd kan het domein aansluiten op de omliggende natuurgebieden, de natuurwaarde in de hele regio versterken. De effecten op biodiversiteit worden onderzocht.

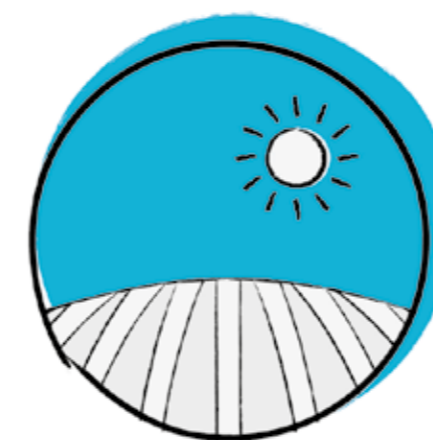
BODEM

Het PRUP geeft geen aanleiding tot bodemverontreiniging. Worden er toch nieuwe nutsleidingen aangelegd, dan blijft de impact op de bodem beperkt.

LANDSCHAP, ERFGOED, ARCHEOLOGIE

De bunkers hebben een unieke geschiedenis en de omgeving van Arendonk is op archeologisch vlak interessant. We onderzoeken wat er aanwezig is in het plangebied, wat waardevol is en welke effecten het PRUP hierop kan hebben.

RUIMTELIJKE ASPECTEN EN VEILIGHEID

Het PRUP maakt waardevol groen toegankelijk en verhoogt zo de levenskwaliteit van omwonenden en recreanten.

MENS - MOBILITEIT

Het PRUP levert bijna geen bijkomend verkeer op want grootschalige en hoog-dynamische recreatie is uitgesloten.

GELUID EN TRILLING

Tijdens de aanlegfase kunnen er tijdelijk lokale effecten zijn waarvoor maatregelen mogelijk zijn. Er wordt echter geen gemotoriseerd verkeer toegelaten dus is er geen relevante bijkomende geluidshinder.

WATER

Er zijn geen grote effecten op de waterhuishouding te verwachten. De nood aan bijkomende verharding is gering, omdat die al aanwezig is.

LUCHT

Het PRUP levert bijna geen bijkomend verkeer op en ook geen bijkomende luchtvervuiling.

CONCLUSIE UIT HET EERSTE ONDERZOEK

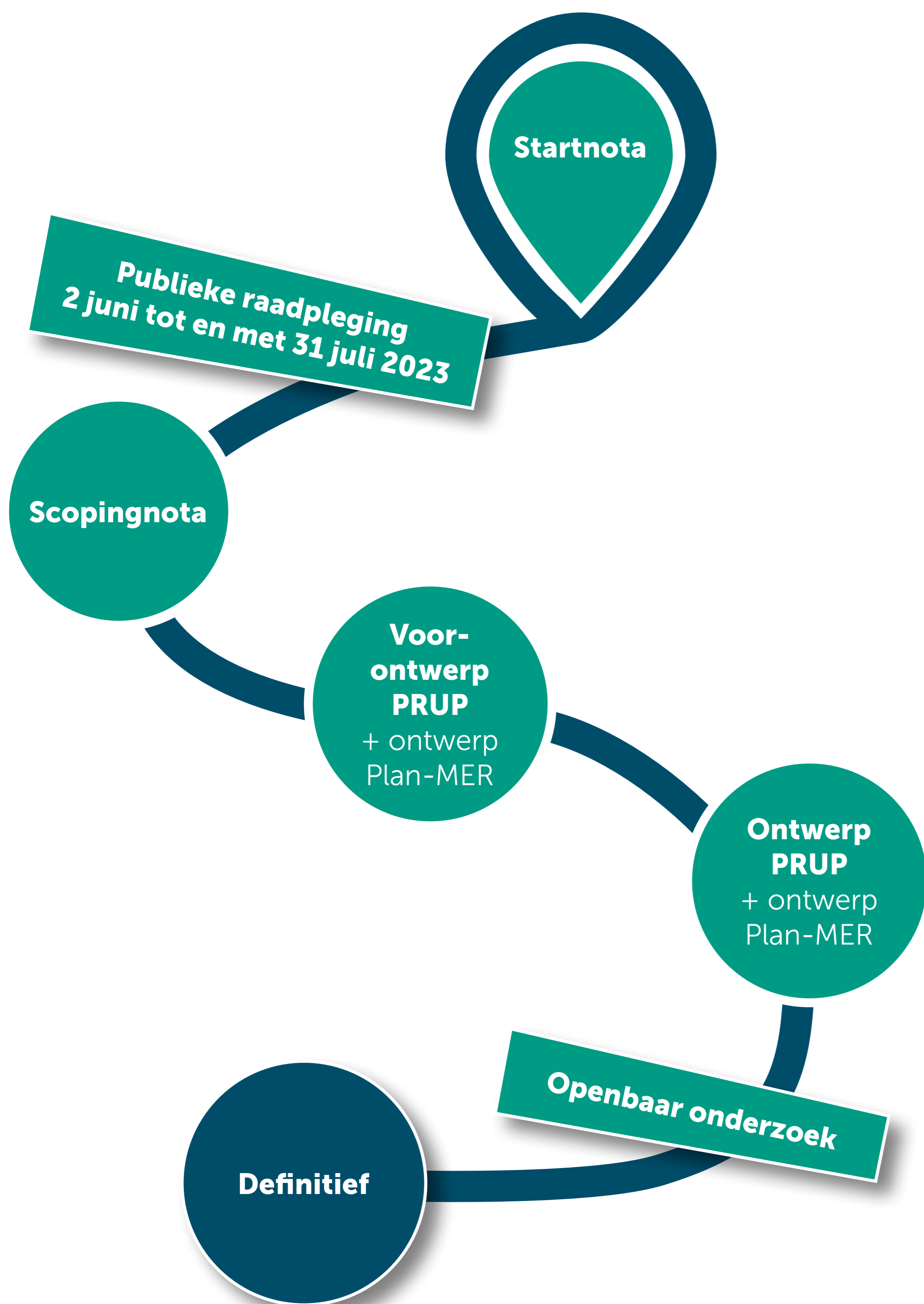
We verwachten geen aanzienlijke milieueffecten door de bestemmingswijziging van militair domein naar natuurgebied en recreatiegebied behalve misschien voor de disciplines biodiversiteit en landschap, erfgoed en archeologie.

Hoe maken we het PRUP op?

Het **PRUP** of **Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan** bepaalt de bestemming van een gebied, bijvoorbeeld wonen, natuur, bedrijvigheid, landbouw, weg,... het definitieve PRUP bepaalt ook de voorschriften voor toekomstige omgevingsvergunningen.

Publieke raadpleging: iedereen kan in deze periode reageren op de startnota.

Startnota: beschrijft waarover het PRUP gaat, wat de provincie Antwerpen met het PRUP wil bereiken en of dit significante effecten kan hebben op het milieu. Dat laatste gebeurt in het onderzoek tot de milieu-effectenrapportage (plan-MER) die wordt geïntegreerd in de startnota.

Milieu-effectenrapportage

(plan-MER): onderzoekt en beschrijft de mogelijke effecten van het plan op onder andere mobiliteit, biodiversiteit, klimaat... en toont op basis daarvan aan dat het plan al dan geen aanzienlijke milieu-effecten kan hebben.

Procesnota: geeft aan hoe de provincie het PRUP zal opmaken. Dit is een informatief document dat evolueert gedurende de opmaak van het PRUP.

Scopingnota: vertrekt van de startnota en houdt rekening met de reacties uit de publieke raadpleging.

Openbaar onderzoek: iedereen kan in deze periode reageren op het ontwerp-PRUP en het ontwerp-plan-MER. De provincie Antwerpen bekijkt alle reacties grondig en past eventueel het PRUP en de plan-MER aan.

Jouw mening telt

REAGEREN DOE JE ZO

Schriftelijk van vrijdag 2 juni tot en met maandag 31 juli 2023

op een van de volgende manieren:

- ▶ **per e-mail** aan ruimte@provincieantwerpen.be;
- ▶ **via het digitale inspraakformulier** op www.provincieantwerpen.be/MilitairDomeinArendonk;
- ▶ **per aangetekende brief:**
  - Aan de deputatie van de provincie Antwerpen, Provinciehuis, Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen
- ▶ **per afgifte tegen ontvangstbewijs:**
  - Aan de deputatie van de provincie Antwerpen, Provinciehuis, Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen;
  - Aan het gemeentebestuur van Arendonk, Vrijheid 29, 2370 Arendonk;
- ▶ **tijdens de infomarkt** op 15 juni 2023, tegen ontvangstbewijs.

WAT GEBEURT ER MET JOUW REACTIE?

Alle ontvangen inspraakreacties en adviezen verwerken we in een scopingnota. Je krijgt geen persoonlijk antwoord. Zodra de scopingnota klaar is, kun je die inkijken om te zien wat er aan de startnota wijzigde.

PRAKTISCHE TIPS

- ▶ Vermeld als **onderwerp PRUP Militair Domein**.
- ▶ Enkel **schriftelijke reacties** zijn geldig.
- ▶ **Reageer tijdig:** tijdens de inspraakperiode van **vrijdag 2 juni t.e.m. maandag 31 juli 2023**.

BLIJF OP DE HOOGTE

Bezoek de website voor de meest actuele info:

www.provincieantwerpen.be/MilitairDomeinArendonk

Je kan je er ook inschrijven voor de nieuwsbrief over het PRUP Militair Domein.

